

*Powiatowa Stacja
Sanitarno – Epidemiologiczna
w Końskich*

**STAN SANITARNY
POWIATU KONECKIEGO
2023**

Końskie, luty 2024

Szanowni Państwo

Wzorem lat ubiegłych przedkładam Państwu w załączeniu ocenę stanu sanitarnego powiatu koneckiego za rok 2023 zgodnie z art.12a ust. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 338 z późn. zm.) i serdecznie zapraszam Państwa do zapoznania się z cyklicznie wydawanym przez Powiatową Stację Sanitarno – Epidemiologiczną w Końskich raportem o stanie sanitarnym powiatu koneckiego.

Niniejsze opracowanie stanowi raport o bieżącym stanie sanitarnym i sytuacji epidemiologicznej powiatu koneckiego, wskazuje na najważniejsze zagrożenia, przyczyny ich powstawania oraz kierunki dalszych działań zapobiegawczych.

Raport zawiera informację o warunkach higieny środowiska; higieny pracy w zakładach pracy; higieny procesów nauczania i wychowania; higieny wypoczynku i rekreacji; zdrowotnych żywności, żywienia i produktów kosmetycznych, higieniczno – sanitarnych, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne, warunkach sanitarnych obiektów użyteczności publicznej oraz obejmuje działalność oświatowo - zdrowotną i promocję zdrowia.

Pragnę zwrócić Państwa uwagę na szeroki zakres zadań z zakresu zdrowia publicznego, do których realizacji powołana została Państwowa Inspekcja Sanitarna.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej ukierunkowana jest na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobieganiu powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i chorób zawodowych.

Podjęte działania służą zapewnieniu bezpieczeństwa sanitarnego mieszkańcom powiatu koneckiego poprzez sprawowanie zapobiegawczego i bieżącego nadzoru sanitarnego oraz prowadzenie działalności zapobiegawczej i przeciwepidemicznej w zakresie chorób zakaźnych i innych chorób powodowanych warunkami środowiska. Szczególne działania o szerokim zakresie prowadzone są w kierunku szerzenia oświaty zdrowotnej.

Sytuację epidemiologiczną i stan sanitarny powiatu koneckiego opracowano na podstawie informacji i materiałów własnych zebranych podczas kontroli/wizytacji nadzorowanych obiektów i na podstawie przeprowadzonych dochodzeń epidemiologicznych.

Realizując zasadę pełnego dostępu opinii publicznej do informacji dotyczącej bezpieczeństwa sanitarnego, pełny tekst raportu mogą Państwo znaleźć na stronie internetowej PSSE w Końskich - <https://www.gov.pl/psse-konskie>.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Końskich
Anna Wójcisińska

Spis treści

Wstęp	1
I. Ocena zagrożenia epidemiologicznego	2
II. Jakość wody do spożycia i ciepłej wody użytkowej	11
III. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	15
IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk	18
V. Stan sanitarny podmiotów, w których wykonywana jest działalność lecznicza.....	23
VI. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy.....	25
VII. Działania w zakresie zmniejszenia zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez nowe narkotyki (tzw. „dopalacze”).....	26
VIII. Nadzór nad placówkami nauczania, wychowania i wypoczynku dzieci i młodzieży.....	27
IX. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i produktów kosmetycznych.....	30
X. Promocja zdrowia i oświata zdrowotna	33
Podsumowanie	34

Wstęp

Państwowa Inspekcja Sanitarna działa na podstawie *ustawy z dnia 14 marca 1985r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 338 z późn. zm.)* została powołana w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed wpływem czynników szkodliwych lub uciążliwych, zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych.

Realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego poprzez sprawowanie nadzoru nad warunkami:

- higieny środowiska;
- higieny pracy w zakładach pracy;
- higieny procesów nauczania i wychowania;
- higieny wypoczynku i rekreacji;
- zdrowotnymi żywności, żywienia i produktów kosmetycznych;
- higieniczno – sanitarnymi, jakie powinien spełniać personel medyczny, sprzęt oraz pomieszczenia, w których są udzielane świadczenia zdrowotne.

Jednostki organizacyjne Państwowej Inspekcji Sanitarnej realizują wymienione zadania sprawując zapobiegawczy i bieżący nadzór sanitarny oraz prowadząc działalność zapobiegawczą i przeciwepidemiczną, a także oświatowo – zdrowotną, promującą zdrowie.

Państwowa Inspekcja Sanitarna w Końskich obejmowała swoim działaniem w 2023 r. **8 gmin** oraz **3 miasta**: Końskie, Stąporków i Radoszyce.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich realizował działania w zakresie zapobiegania szerzeniu się wirusa, zwalczania koronawirusa SARS-CoV-2 powodującego chorobę COVID-19, ze względu na trwający do dnia 30 czerwca 2023 r. stan zagrożenia epidemicznego. Z dniem 1 lipca 2023 r. odwołano na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

W roku 2023 przeprowadzono ogółem **2343** kontrole i wizytacje, wydano **435** decyzji ogółem, w tym **264** merytorycznych i **171** płatniczych, wydano **66** postanowień, **4** tytuły wykonawcze, skierowano do ŚPWIS **4** wnioski o ukaranie, nałożono **47** mandatów na kwotę **19200 zł**.

W ramach urzędowej kontroli żywności, monitoringu jakości wody do spożycia, z kąpielisk i basenów pobrano ogółem **409** próbek do badań, w tym **184** próbki wody oraz **224** próbki żywności i **1** próbkę produktu kosmetycznego na zawartość formaldehydu.

Przeprowadzono **533** badania dotyczące higienicznej oceny warunków pracy uczniów, tj. **248** ocen tygodniowych rozkładów lekcyjnych, które oceniono w 25 placówkach; **231** oceny ergonomii mebli szkolnych i przedszkolnych, które oceniono w 3 placówkach, tj. w 2 przedszkolach i 1 szkole podstawowej oraz **54** oceny obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, które oceniono w 1 placówce w 7 oddziałach klas 1-7.

I. Ocena zagrożenia epidemiologicznego

W 2023 roku działalność przeciwepidemiczna Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Końskich była skoncentrowana na:

- Nadzorze nad realizacją Programu Szczepień Ochronnych na podległym terenie i przechowywaniem szczepionek do przeprowadzania obowiązkowych szczepień ochronnych;
- Realizacji działań związanych z zapobieganiem, zwalczaniem oraz minimalizowaniem skutków COVID-19;
- Kontynuacji bieżącej działalności przeciwepidemicznej oraz nadzorze epidemiologicznym w zakresie zapobiegania, a także zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych wymienionych w ustawie z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi;
- Współpracy z zespołami kontroli zakażeń szpitalnych przy monitorowaniu ognisk zakażeń szpitalnych, czynników alarmowych oraz doskonalenie działań przeciwepidemicznych w zakresie nadzoru nad opracowywaniem ognisk chorób przenoszonych drogą pokarmową, oddechową, kontaktową w podmiotach wykonujących działalność leczniczą;
- Sprawowaniu nadzoru w związku z przypadkami uchylania się od obowiązku poddawania się szczepieniom ochronnym przez osoby prawnie do tego zobowiązane;
- Nadzorze nad spełnieniem przez lekarzy, na podległym terenie, obowiązku zgłaszania organom Państwowej Inspekcji Sanitarnej niepożądanych odczynów poszczepiennych;
- Kontynuacji współpracy z instytucjami i towarzystwami naukowymi oraz właściwymi organami;
- Zwiększeniu wiedzy uczniów szkół średnich na temat szczepień przez podejmowanie działań oświatowych. Prowadzenie działań z zakresu PZiOZ, w tym dot. działań przeciwepidemicznych ze szczególnym uwzględnieniem szczepień ochronnych, jako skutecznej metody profilaktyki chorób zakaźnych.

W 2023 r. w związku z trwającym do 30 czerwca stanem zagrożenia epidemicznego wywołanym zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2 na terenie Rzeczypospolitej Polskiej działalność przeciwepidemiczna Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Końskich w dalszym ciągu skoncentrowana była na zwalczaniu zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2. W lipcu 2023 r. na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej odwołano stan zagrożenia epidemicznego wywołany zakażeniami koronawirusem SARS-CoV-2.

Prowadzenie ww. działań w znacznym stopniu usprawnił system **SEPIS** (System Ewidencji Państwowej Inspekcji Sanitarnej). To innowacyjne rozwiązanie cyfrowe, wprowadzone w 2020 r. i modyfikowane o nowe funkcjonalności w latach 2021-2023, pozwoliło na szybkie reagowanie, między innymi przy przeprowadzaniu dochodzeń epidemiologicznych z osobami zakażonymi SARS-CoV-2. Pozwoliło również znacząco skrócić czas rozpatrywania indywidualnych spraw przez Państwową Inspekcję Sanitarną. Za wdrożenie tego innowacyjnego systemu i utrzymywanie wysokich standardów usług publicznych Główny Inspektorat Sanitarny otrzymał prestiżową nagrodę ONZ – United Nations Public Service Awards. W systemie SEPIS umożliwiono zgłaszanie przez lekarzy z poziomu [gabinet.gov](https://gabinet.gov.pl) Niepożądanych Odczynów

Poszczepiennych oraz rejestrowanie ognisk wywołanych SARS-CoV-2, a także wprowadzanie raportów miesięcznych szpitalnych badań mikrobiologicznych.

W 2023 r. na terenie powiatu koneckiego:

- zarejestrowano 1012 przypadków dodatniego wyniku zakażenia koronawirusem SARS-CoV-2,
- zarejestrowano 11 zgonów z powodu COVID-19,
- zarejestrowano i opracowywano 4 ogniska zakażeń COVID-19.

Realizacja Programu Szczepień Ochronnych

Na terenie powiatu koneckiego w 2023 r. szczepieniom w ramach realizacji Programu Szczepień Ochronnych podlegało **11385** dzieci i młodzieży do lat 19. Pracownicy Sekcji Przeciwepidemicznej PIS w Końskich prowadzą nadzór nad dystrybucją i zużyciem preparatów szczepionkowych oraz warunkami wykonywania szczepień. Na terenie powiatu koneckiego znajduje się 13 podmiotów leczniczych prowadzących działalność w zakresie ambulatoryjnych świadczeń zdrowotnych wykonujących szczepienia, w których w 2023 r. przeprowadzono 13 kontroli. Wykonawstwo szczepień przebiega zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych i utrzymane jest na dobrym poziomie. Punkty szczepień spełniają wymogi gabinetów zabiegowych i zapewniają prawidłowe warunki chłodnicze do przechowywania szczepionek udokumentowane procedurami. Pielęgniarki wykonujące szczepienia posiadają kurs immunoprofilaktyki. Wykonawstwo szczepień w powiecie koneckim należy ocenić jako dobre, od lat utrzymuje się na poziomie wyższym niż średnia dla Polski.

W 2023 r. wydano 1 decyzję na poprawę stanu sanitarno-technicznego dotyczącą pomieszczeń, w których wykonywane są szczepienia ochronne w ramach PSO w 1 podmiocie leczniczym (NZOZ).

W 2023 roku na terenie powiatu koneckiego zarejestrowano **3 niepożądane odczyny poszczepienne (NOP)** zakwalifikowane przez lekarza jako **odczyny łagodne** po szczepieniach przeciw:

1. gruźlicy,
2. błonicy, tężcowi, krztuścowi, wzw typu B, *Haemophilus influenzae* typ B, pneumokokom,
3. błonicy, tężcowi, krztuścowi, poliomyelitis, *Haemophilus influenzae* typ B, pneumokokom, rotawirusom.

W 2022 roku na terenie powiatu koneckiego nie zarejestrowano przypadków NOP. Natomiast w 2021 roku zarejestrowano 14 niepożądanych odczynów poszczepiennych, w tym: 1 ciężki, 2 poważne i 11 łagodnych, w tym 11 czyli 78,6% wszystkich NOP, po szczepieniach przeciw COVID-19.

Od 27.01.2022 r. weszły w życie zmiany ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi, które określiły przesłanki przyznania i wysokość świadczenia kompensacyjnego (wypłacanego z Funduszu

Kompensacyjnego Szczepień Ochronnych) dla osoby, u której wystąpiły w ciągu 5 lat od dnia podania szczepionki albo szczepionek, działania niepożądane wymienione w Charakterystyce Produktu Leczniczego, o której mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne, w wyniku których osoba ta wymagała hospitalizacji przez okres nie krótszy niż 14 dni albo u osoby tej wystąpił wstrząs anafilaktyczny powodujący konieczność obserwacji w szpitalnym oddziale ratunkowym lub izbie przyjęć albo hospitalizacji przez okres krótszy niż 14 dni.

W 2023 r. w stosunku do rodziców uporczywie uchylających się od realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich wystawił 4 wnioski o wszczęcie egzekucji administracyjnej i 4 tytuły wykonawcze. Ponadto PPIS w Końskich wydał 2 postanowienia oddalające zarzuty w sprawie prowadzenia egzekucji administracyjnej realizacji obowiązkowych szczepień ochronnych.

Szczepienia przeciwko HPV

1 czerwca 2023 r. na terenie Polski wprowadzono program bezpłatnych szczepień przeciw HPV. Program ten realizuje założenia i cele Narodowej Strategii Onkologicznej na lata 2020-2030. Uzupełnia bezpłatny program szczepień ochronnych dla dzieci i młodzieży o szczepienie, które chroni przed chorobami wywołanymi przez HPV.

HPV (Human Papilloma Virus) to nazwa ludzkiego wirusa brodawczaka. HPV odpowiada za zachorowania na raka szyjki macicy, a także inne choroby nowotworowe. Przed zakażeniem HPV może uchronić szczepionka. Szczepienie jest najskuteczniejsze, jeśli nastąpi przed potencjalnym narażeniem na zakażenie HPV, do którego dochodzi głównie drogą kontaktów seksualnych. W Polsce w powszechnym programie szczepień przeciw HPV bezpłatnie dostępne są 2 szczepionki: 2-walentna szczepionka Cervarix i 9-walentna szczepionka Gardasil 9. W roku 2023 ze szczepień mogły skorzystać dzieci urodzone w 2010 i 2011 r. Szczepienia przeciw HPV dla dziewcząt i chłopców w wieku 12 i 13 lat podawane są w dwóch dawkach. Odstęp między tymi dawkami wynosi od 6 do 12 miesięcy.

Na terenie powiatu koneckiego program ten realizuje 6 podmiotów leczniczych:

- NZOZ „Południowa” w Końskich,
- NZOZ „Medica” w Stąporkowie,
- NZOZ „Rodzina” w Końskich,
- PZOZ w Radoszycach,
- PZOZ w Falkowie,
- SPZOZ w Gowarczowie.

Sytuacja epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych

Ocenę sytuacji epidemiologicznej chorób zakaźnych w powiecie koneckim opracowano, w oparciu o dane zgłoszonych przypadków zachorowań i zakażeń do Powiatowej Stacji

Sanitarno - Epidemiologicznej w Końskich. Dokonana na tej podstawie ocena wskazuje, że odnotowano spadek zachorowań na COVID-19. Liczba zgłoszonych zachorowań innych niż COVID-19 jednostek chorobowych takich jak: **ospa wietrzna, grypa, salmoneloza, szkarlatyna** była **wyższa w stosunku do roku poprzedniego** z powodu przywrócenia pełnego dostępu do lekarzy i diagnostyki, ale także zniesienia ograniczenia przemieszczania się ludzi, stosowania zasad dystansu, maseczek w miejscach publicznych. Odwołanie stosowania wskazanych obostrzeń zwiększyło możliwość transmisji wszystkich zakażeń. **Nakaz noszenia maseczek obowiązywał do 30 czerwca 2023 r. w budynkach, w których prowadzona jest działalność lecznicza, natomiast w aptekach do 30 kwietnia 2023 r.**

Dane za rok 2023, zostały porównane z danymi za rok 2022 oraz w niektórych chorobach z danymi za ostatnie kilka lat.

Do PSSE w Końskich wpłynęło w 2023 r. **2009** (rok 2022 - 4023 przypadki) **przypadków zgłoszeń podejrzeń zachorowań i zachorowań na choroby zakaźne**. Łącznie w 2023 r. przeprowadzono **1201 dochodzeń epidemiologicznych**, w związku ze zgłoszeniem podejrzeń zachorowań i zachorowań na choroby zakaźne (rok 2022 - 8399 dochodzeń epidemiologicznych).

Grypa oraz zachorowania grypopodobne, w okresie przed pandemią koronawirusa SARS-CoV-2, była jedną z jednostek chorobowych odznaczającą się najwyższym wskaźnikiem zapadalności wśród chorób zakaźnych występujących w Polsce. W 2023 roku zgłoszono do Państwowego Powiatowego Inspektora w Końskich **341 zachorowań na grypę potwierdzonych szybkim testem antygenowym i 11 potwierdzonych laboratoryjnie testem PCR** (w 2022 r. – zgłoszono 75 przypadków zachorowań i podejrzeń zachorowań na grypę, w tym jeden potwierdzony laboratoryjnie). Meldunki epidemiologiczne o zachorowaniach i podejrzaniach zachorowań na grypę zgłaszane przez placówki medyczne do PIS zostały zastąpione raportami o poradach ambulatoryjnych udzielonych z powodu ostrych infekcji układu oddechowego, które są generowane i udostępniane przez Centrum e-Zdrowie na podstawie sprawozdawanych elektronicznie danych o jednostkowych świadczeniach udzielonych w POZ. Po zniesieniu większości obostrzeń covidowych, otwarta została droga do łatwego szerzenia się wirusa grypy. Zarówno COVID-19, jak i grypa mogą rozprzestrzeniać się drogą kropelkową – z osoby na osobę, które są w pobliżu lub w bliskim kontakcie ze sobą oraz przez kontakt ze skażonymi przedmiotami lub poprzez ręce, a źródłem zakażenia jest zakażony człowiek. Najskuteczniejszą metodą zapobiegania grypie są szczepienia ochronne. Dostępne szczepionki p/grypie zawierają antygeny wirusa grypy wywołującego zachorowania potwierdzone badaniami laboratoryjnymi. Ponieważ poziom odporności zabezpieczający przed zachorowaniem osiąga się dopiero po upływie około 2 tygodni od dnia szczepienia, najskuteczniejsze jest poddanie się

szczepieniom przed rozpoczęciem sezonowego wzrostu zachorowań na gripę.

Wirus **RSV** (ang. **Respiratory Syncytial Virus**) to wirus nabłonka oddechowego, który należy do rodziny paramyksowirusów (łac. Paramyxoviridae). Jest głównym czynnikiem etiologicznym odpowiedzialnym za rozwój ostrego zapalenia oskrzelików u najmłodszych dzieci. W 2023 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora w Końskich zgłoszono **29 przypadków zachorowań na RSV**, potwierdzonych testem antygenowym, w tym 14 osób było hospitalizowane.

Szkarlatyna (płonica) to choroba bakteryjna, spowodowana przez zakażenie paciorkowcami. Chorują głównie dzieci, u dorosłych choroba zdarza się sporadycznie. Szkarlatynę wywołują niektóre szczepy paciorkowców, produkujące toksynę bakteryjną. Paciorkowce to bakterie wywołujące m.in. anginę. Źródłem zakażenia jest chory na anginę lub płonicę. Zarazić się można drogą kropelkową, a także przez przedmioty lub pokarmy zakażone przez chorego. Ryzyko zachorowania po kontakcie domowym osoby wrażliwej z chorym ocenia się na 25%. Zachorowania zdarzają się w klimacie umiarkowanym częściej w miesiącach jesiennych i zimowych. Choroba wylęga się krótko – od 12 godzin do 4 dni. Wysypka towarzysząca szkarlatynie jest dość charakterystyczna, co ułatwia rozpoznanie. W celu potwierdzenia diagnozy wykonuje się posiew wymazu z gardła i migdałków lub „szybki” test na obecność antygeny PBHA, który świadczy o zakażeniu paciorkowcami (podobnie jak przy anginie paciorkowcowej). W 2023 roku w powiecie koneckim zarejestrowano **85 przypadków płonicy**, w tym 2 przypadki wymagające hospitalizacji (w 2022 r. - 2 przypadki płonicy).

Gruźlica jest chorobą zakaźną, wywołaną zakażeniem prątkiem gruźlicy, która z reguły zajmuje płuca, choć zdarzają się przypadki gruźlicy pozapłucnej. Do Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Końskich w 2023 roku zgłoszono **20 przypadków zachorowań na gruźlicę**, w tym **2 przypadki gruźlicy pozapłucnej (1 przypadek gruźlicy węzłów chłonnych, 1 przypadek gruźlicy opłucnej)**. W roku 2023, nie odnotowano przypadków gruźlicy wśród cudzoziemców, jak również przypadków gruźlicy wielolekoopornej (MDR). W 2023 roku, podobnie jak w 2022 roku i w latach poprzednich, gruźlica była częściej wykrywana u mężczyzn niż u kobiet. Wg danych IGiChP informacje o sposobie wykrycia przypadków gruźlicy płuc w 2023 roku wskazują, że w Polsce i w woj. świętokrzyskim najczęstszą metodą wykrywania takich zachorowań było wykrywanie bierne, tzn. z powodu objawów chorobowych u osób, które same zgłosiły się do placówki medycznej. Pomimo obserwowanego od 2012 r. trendu spadkowego wartości wskaźników zapadalności na gruźlicę, woj. świętokrzyskie i powiat konecki pozostają w grupie niekorzystnej na tle kraju sytuacji epidemiologicznej gruźlicy. Powolność procesu poprawy sytuacji epidemiologicznej w powiecie koneckim może mieć związek z sytuacją bytową (w tym ekonomiczną) jego mieszkańców.

Choroba legionistów (legioneloza) to ciężkie, bakteryjne zapalenie płuc z często występującymi powikłaniami narządowymi. Czynnikiem etiologicznym tej choroby jest Gram-ujemna bakteria *Legionella pneumophila*. Podstawowy problem związany z bakteriami z rodzaju *Legionella* wynika z ich powszechnej kolonizacji systemów wodociągowych zarówno wody zimnej jak i ciepłej, urządzeń kąpielowych, klimatyzatorów, itp. Do zakażenia dochodzi drogą wziewną, bakterie nie przenoszą się z człowieka na człowieka. Picie skażonej bakteriami wody nie prowadzi do zakażenia. *Legionella*, może stać się czynnikiem etiologicznym ciężkich zapaleń płuc. W 2023 roku w powiecie koneckim zarejestrowano **1 przypadek** prawdopodobny zachorowania na legionelozę - chorobę legionistów (w 2022 roku – 0).

W 2023 r. zarejestrowano **12 przypadków choroby wywołanej przez *Streptococcus pneumoniae*** (w tym zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych, posocznice i inne).

Streptococcus pneumoniae (pneumokok, dwoinka zapalenia płuc), oprócz chorób inwazyjnych (zapalenie płuc z bakterią, sepsa i zapalenie opon mózgowo rdzeniowych, obarczonych wysokim ryzykiem zgonu lub trwałych powikłań), odpowiada również za zakażenia nieinwazyjne, z których najczęstsze to ostre zapalenie ucha środkowego, zatok, zaostrenia w przewlekłej obturacyjnej chorobie płuc oraz zapalenie spojówek. Patogen występuje na całym świecie, szerzy się drogą kropelkową lub przez bezpośredni kontakt z wydzieliną dróg oddechowych chorego lub nosiciela. Dostępna jest skuteczna szczepionka zapobiegająca zakażeniom wywołanym przez patogen *Streptococcus pneumoniae*. Jest ona bezpłatna dla dzieci urodzonych po 31.12.2016 r. oraz od 1 września 2023 r. dla seniorów 65+ ze zwiększonym ryzykiem choroby pneumokokowej, czyli osób z przewlekłymi chorobami: serca, wątroby i płuc oraz cukrzycą. Szczepienia te dotyczą również osób chorujących na nowotwory, zakażonych HIV, pacjentów z chorobą Hodgkina oraz z niedoborami odporności, białaczką, szpiczakiem mnogim, jak również pacjentów po przeszczepach. Szczepienie jest również rekomendowane osobom cierpiącym na przewlekłą chorobę nerek, z wrodzoną lub nabytą asplenią oraz wszczepionym implantem ślimakowym i wyciekami płynu mózgowo-rdzeniowego.

Aby skorzystać z bezpłatnego szczepienia finansowanego przez NFZ należy:

- zgłosić się do lekarza, który wypisze receptę na refundowaną szczepionkę,
- odebrać szczepionkę w aptece (bezpłatnie),
- umówić się na podanie szczepionki.

Szczepienie odbywa się jedną dawką. Nie ma konieczności powtarzania szczepienia co roku, tak jak w przypadku grypy. Może być ono wykonane podczas jednej wizyty razem ze szczepieniem przeciw grypie.

HIV to ludzki wirus upośledzenia (niedoboru) odporności (ang. human

immunodeficiency virus). Wirus HIV powoli uszkadza system odpornościowy człowieka, który odpowiada za naszą podatność na infekcję. Zakażenie wirusem HIV może przez wiele lat przebiegać bezobjawowo, co bardzo utrudnia diagnozę. Przez nawet 8–10 lat wirus HIV może nie dawać żadnych symptomów, jednak w tym czasie wirus HIV cały czas się namnaża i niszczy odporność zakażonej osoby. Może wywołać zespół nabytego upośledzenia odporności – AIDS. Na terenie powiatu koneckiego w 2023 roku zarejestrowano **2 przypadki** nowo wykrytych zakażeń wirusem HIV (w 2022 r. - 1 przypadek).

W związku ze zgłoszonym przez lekarzy w 2023 r. **narażeniem na wściekliznę**, przeprowadzono **102** dochodzenia epidemiologiczne z powodu pokąsań przez zwierzęta, w tym **24** przypadki pokąsania przez kota, 1 przypadek pokąsania przez dziką, i **77** przypadków pokąsań przez psy. Do **szczepień p/wściekliznie** zakwalifikowano **19** osób (w 2022 r. - 14 osób).

W 2023 r. zgłoszono **1 przypadek inwazyjnej choroby meningokokowej** wywołanej przez *Neisseria meningitidis* typu C - **postać posocznica od pacjenta hospitalizowanego**. Osoby z bliskiego kontaktu z chorym poinformowano o konieczności obserwacji swojego stanu zdrowia oraz kontaktu z lekarzem w celu przyjęcia chemioprophylaktyki. Choroba charakteryzuje się szybkim narastaniem objawów zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych z często towarzyszącą wysypką plamisto-grudkową. Drobnoustroje powodujące chorobę meningokokową kolonizują jamę nosowo-gardłową i są przenoszone drogą kropelkową lub przez kontakt bezpośredni. Szerzenie się zachorowania odbywa się zazwyczaj za pośrednictwem bezobjawowych nosicieli, którzy mogą stanowić do 25% populacji, a w środowiskach zamkniętych do 80%. Do rozwinięcia klinicznej choroby dochodzi mimo wszystko rzadko. Szczególnie narażone są osoby z niedoborami odporności.

W roku 2023 do PSSE wpłynęło **21 zgłoszeń** przypadków **boreliozy z Lyme** (w 2022 r. 20 przypadków). Na stosunkowo dużą liczbę przypadków boreliozy wpływa rozrost populacji kleszczy, zarówno w lasach jak i w miejskich terenach zielonych oraz wydłużenie okresów ich żerowania. Istotne znaczenie mają także zmiany kulturowe i społeczno-ekonomiczne, w wyniku których nastąpiła popularyzacja aktywnych form spędzania wolnego czasu oraz zbieranie owoców runa leśnego w celach zarobkowych. Wzrost rejestracji przypadków boreliozy należy wiązać także z poprawą efektywności diagnostyki oraz rozpoznawania i zgłaszania tej choroby. Wobec braku dostępnej szczepionki przeciwko boreliozie podstawą jej profilaktyki jest stałe upowszechnianie wiedzy nt. choroby oraz edukacja społeczeństwa w zakresie stosowania środków ochronnych (noszenie właściwej odzieży, obuwia, stosowanie repelentów) i właściwego postępowania w przypadku ukłucia przez kleszcza. Wczesne i umiejętne usunięcie kleszcza znacząco zmniejsza ryzyko ewentualnego zakażenia. Obszar całej Polski uznawany jest za terytorium endemiczne dla tej choroby, co oznacza, że kleszcze będące wektorami krętków z

rodzaju *Borrelia*, wywołujących chorobę, są obecne na terenie całego kraju.

W 2023 roku zgłoszono **30 przypadków salmonelozy** (w 2022 r. – 12), z których 23 podlegało hospitalizacji. Zachorowania występują na całym świecie. W Polsce, zakażenie wywołane odzwierzęcymi pałeczkami jelitowymi *Salmonella*, jest nadal jedną z najczęstszych przyczyn bakteryjnych zatruc pokarmowych. Rozprzestrzenianie się salmoneloz (innych niż wywołane przez *Salmonella typhi* oraz *Salmonella paratyphi*) w znacznym stopniu zależy m. in. od obyczajów żywieniowych oraz nadzoru weterynaryjnego (szczególnie w dużych fermach hodowlanych). Zakażeniom sprzyja nieodpowiednia obróbka termiczna żywności (niewłaściwa temperatura, zbyt krótki czas obróbki), brak dbałości o higienę przygotowywania potraw, niewłaściwe warunki przechowywania żywności, w tym nieprzestrzeganie warunków chłodzenia.

W roku ubiegłym zgłoszono **3 przypadki** innych bakteryjnych zakażeń jelitowych wywołanych przez patogen ***Campylobacter*** (w 2022 r. 1 przypadek).

Głównym nośnikiem chorobotwórczych dla człowieka bakterii *Campylobacter* sp. są: surowy (niedogotowany/niedopieczony) drób lub inne mięso, niepasteryzowane mleko krowie i kozie oraz ich przetwory.

W 2023 r. zaobserwowano spadek liczby zgłoszonych (**4 przypadki**) zachorowań na wirusowe zakażenia jelitowe u dzieci do lat 2 w porównaniu z rokiem ubiegłym (w 2022 r. – 11). **Rotawirusy** są bardzo zaraźliwymi patogenami. Nasilenie liczby zakażeń ma charakter sezonowy. W naszym klimacie najczęściej infekcji rotawirusowych występuje zimą i wczesną wiosną. Rotawirusy przenoszą się głównie drogą pokarmową np. po nieumyciu rąk po wyjściu z toalety, kropelkową – po kontakcie z wydzielinami z dróg oddechowych, przez bezpośredni kontakt z osobą chorą, po kontakcie z powierzchniami na których występuje wirus – na powierzchniach suchych może się utrzymywać nawet przez kilka tygodni. Po wnikięciu do organizmu wirus namnaża się i uszkadza nabłonek jelita cienkiego, co skutkuje wystąpieniem ostrej biegunki u osoby zakażonej.

W poprzednim roku zarejestrowano **15 przypadków** bakteryjnego zakażenia jelitowego wywołanego przez pałeczki ***Clostridium difficile*** (2022 r. - 32 przypadki). Zakażenia wywołane przez laseczki *Clostridioides difficile* stają się coraz większym problemem epidemiologicznym ze względu na łatwość transmisji w szpitalach, ciężki przebieg kliniczny uwarunkowany działaniem wytwarzanych przez nie toksyn, a także nawrotowy przebieg choroby i długotrwałe leczenie.

W 2023 r. nie zgłoszono zachorowań na odrę, krztuśca, różyczkę, wirusowe zapalenie mózgu, zatruc pestycydami, zatruc grzybami, wirusowych zapaleń wątroby oraz choroby wywołanej przez *Haemophilus influenzae*.

Ogniska zatrucia/zakażenia pokarmowego nie zarejestrowano w 2023 r.

W latach 2020-2023 r. największym problemem zdrowia publicznego była pandemia wywołana wirusem SARS-CoV-2, jednak nie zdezaktualizowała ona zagrożeń związanych z zakażeniami CPE - **Carbapenemase Producing Enterobacterales**, czyli bakterie Enterobacterales wytwarzające karbapenemazy. Sprawa rozprzestrzeniania się szczepów opornych na karbapenemy jest nadal jednym z poważniejszych problemów epidemiologicznych. Na obecnym etapie całkowita eradykacja lekoopornych drobnoustrojów nie wydaje się możliwa, ale dzięki podejmowanym działaniom, możliwe jest spowolnienie transmisji tych zagrożeń w szpitalach. Obecnie w Polsce obowiązują wzmożone procedury monitorowania zakażeń wywołanych przez oporną na antybiotyki *Klebsiella pneumoniae* typu NDM, OXA-48, KPC. Źródłem przenoszenia bakterii mogą być m. in. brudne ręce personelu medycznego, niejałowy sprzęt, skażone otoczenie chorego, przyjmowanie pacjentów wymagających szczególnych warunków hospitalizacji bez ich zapewnienia, zatrudnianie osób nieprzygotowanych do pracy w szpitalach.

W 2023 roku zaobserwowano **wzrost liczby zachorowań dla ospy wietrznej**, tj. zgłoszono **376 przypadków** (w 2022 r. – 256), co jest zgodne z 2-3 letnią cyklicznością tej jednostki chorobowej.

II. Jakość wody do spożycia i ciepłej wody użytkowej

W 2023 r. PPIS w Końskich obejmował nadzorem sanitarnym **22** urządzenia wodociągowe, w tym: **18** wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę i **4** inne podmioty wykorzystujące wodę, pochodzącą z indywidualnego ujęcia w ramach działalności gospodarczej lub w budynkach użyteczności publicznej.

W 2023 r. przeprowadzono **25 kontroli sanitarnych urządzeń wodnych**, **119 kontroli jakości wody do spożycia**, **pobrano 119 próbek wody** (w tym 96 próbek w zakresie monitoringu parametrów grupy A i 23 próbki w zakresie monitoringu parametrów grupy B).

Wydano ogółem **28 decyzji administracyjnych** w tym: **2** decyzje na poprawę jakości wody do spożycia, **4** unieruchomienia, **11** decyzji o wygaśnięciu, **11** decyzji – oceny jakości wody, **8** decyzji płatniczych, **31 ocen jakości wody do spożycia** (w tym 22 oceny okresowe, 9 ocen obszarowych), **5 komunikatów** w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi skierowane do konsumentów wody z wodociągu Mnin gm. Słupia Konecka, wodociągu Przyłogi gm. Smyków), nałożono **2 mandaty** na kwotę **600 zł**.

W 2023 r. nie wydano decyzji dotyczących poprawy stanu sanitarno – technicznego wodociągów.

Nałożono **2 mandaty na kwotę 600 zł** na zarządców 2 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę (wod. Stąporków, wod. Przyłogi), stwierdzone nieprawidłowości:

- niezgodne z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 2294) postępowanie w przypadku wystąpienia okoliczności mogących spowodować zmianę jakości wody, szczególnie jej pogorszenie (tj. awaria sieci wodociągowej. wymiana sieci wodociągowej); nieterminowe przekazywanie sprawozdań z badań prowadzonych w ramach kontroli wewnętrznej, nieterminowe informowanie PPIS w Końskich o przekroczeniach parametrów fizykochemicznych.

W roku sprawozdawczym na terenie powiatu koneckiego zrealizowano następujące zamierzenia mające na celu poprawę zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia oraz poprawę stanu sanitarno-technicznego w zakresie wodociągu zbiorowego zaopatrzenia w wodę – przeprowadzono rozbudowę wodociągu Radoszyce gm. Radoszyce, tj. włączono do eksploatacji nową studnię głębinową.

W 2023 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich zostały wniesione **3 interwencje dotyczące jakości wody do spożycia z 2 wodociągów zbiorowego zaopatrzenia w wodę:**

- **1 interwencja** od mieszkańca Lutej gm. Stąporków, **dotycząca wodociągu Gosań, tj.: nieakceptowalna mętność**. O przedmiotowej interwencji poinformowano zarządcę wodociągu

celem podjęcia stosownych działań, uzyskano informacje, że na terenie 2 miejscowości realizowane były zadania inwestycyjne związane z wymianą i przebudową sieci wodociągowej. Po zakończeniu każdego etapu postępowano zgodnie z ustaloną procedurą, tj. dezynfekcja i płukanie nowych odcinków sieci, płukanie końcówek. Zarządca wodociągu zobowiązał się do przeprowadzenia stosownych działań w przedmiotowym zakresie, tj. wzmożenia częstotliwości płukania na końcówkach sieci wodociągowej.

Na podstawie sprawozdań z przeprowadzonych badań wody z wodociągu Gosań stwierdzono, że jakość wody w badanym zakresie spełniała wymogi określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi; - **2 interwencje** wniesione przez mieszkankę Stąporkowa, **dotyczyły wodociągu Stąporków, tj.: nieakceptowalna mętność, ponadnormatywna zawartość żelaza i manganu.**

W związku z ww. interwencją przeprowadzono 1 kontrolę jakości wody z wodociągu Stąporków. W wyniku przeprowadzonych badań laboratoryjnych próbki wody pobranej w mieszkaniu prywatnym stwierdzono przekroczenia wartości parametrycznych żelazo, mangan oraz mętność. O przedmiotowej interwencji poinformowano zarządcę wodociągu i zobowiązano do podjęcia stosownych działań. Uzyskano informacje, że w omawianym okresie kilkakrotnie wystąpiły awarie mogące mieć wpływ na jakość wody. Po wystąpieniu takich zdarzeń każdorazowo podejmowane były czynności mające na celu zapewnienie odbiorcom właściwej jakości wody, tj. dezynfekcja i płukanie sieci wodociągowej, intensywne płukanie końcówek. Ponadto z przedmiotowego wodociągu pobrano 2 próbki wody z punktów zgodności w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego. W wyniku badań laboratoryjnych jakości wody przeprowadzonych w laboratorium Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Skarżysku – Kam., w badanym zakresie nie stwierdzono przekroczeń parametrów fizykochemicznych i bakteriologicznych.

Ponadto zarządcy przedmiotowych wodociągów zwrócono uwagę na obowiązki przedsiębiorstwa wodociągowego wynikające z obowiązujących przepisów prawnych, tj. § 6 pkt 1 lit. C rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 2294). Zgodnie z ww. rozporządzeniem wewnętrzna kontrola jakości wody realizowana przez przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne obejmuje m. in. wykonywanie badań jakości wody w urządzeniach wodociągowych każdorazowo po wystąpieniu okoliczności mogących spowodować zmianę jakości wody, szczególnie jej pogorszenie, w szczególności awarii sieci wodociągowej, awarii systemu uzdatniania wody, wymiany sieci wodociągowej, oddania do użytku nowego odcinka sieci wodociągowej, powodzi, intensywnych opadów, suszy.

W analizowanym okresie stwierdzono nieprawidłowy skład mikrobiologiczny wody

(obecność bakterii grupy coli) w 2 wodociągach: wod. Mnin gm. Słupia Konecka oraz wod. Przyłogi gm. Smyków.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich **wydał 2 decyzje w tym: 1** stwierdzającą **brak przydatności wody do spożycia** przez ludzi w wodociągu **Przyłogi gm. Smyków** (na odcinku sieci wodociągowej obejmującym miejscowości: Adamów, Cisownik, Kawęczyn, Matyniów, Miedzierza, Muszczarz, Pokoradz, Przyłogi - Znajoma, Rozgół, Salata, Smyków, Strażnica, Świnków, Wólka Smolana) **oraz 1 decyzję stwierdzającą warunkową przydatność wody do spożycia przez ludzi w wodociągu Mnin gm. Słupia Konecka**. Wydano 2 decyzje administracyjne z rygiem natychmiastowej wykonalności, w których zarządzono podjęcie działań naprawczych polegających na doprowadzeniu wody w sieci wodociągowej do składu mikrobiologicznego spełniającego obowiązujące wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

W wyniku przeprowadzonych przez zarządców wodociągu skutecznych działań naprawczych oraz na podstawie sprawozdań z przeprowadzonych badań wody z przedmiotowych wodociągów postępowania zakończono.

Na koniec roku sprawozdawczego 2023 oceniono, że jakość wody z przedmiotowych wodociągów odpowiadała wymogom rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U., poz. 2294).

Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich **wydał 1 decyzję** stwierdzającą **warunkową przydatność wody do spożycia** w wodociągu Stąporków, ze względu na **zanieczyszczenie fizykochemiczne (ponadnormatywne wartości żelaza i mętności)**, jednocześnie zarządzając podjęcie działań naprawczych polegających na doprowadzeniu wody w sieci wodociągowej do składu fizykochemicznego spełniającego obowiązujące wymagania określone w/w rozporządzeniu Ministra Zdrowia. Prowadzone jest postępowanie administracyjne.

W analizowanym okresie stwierdzono nieprawidłowy skład mikrobiologiczny wody w 1 wodociągu, wod. Czarniecka Góra SZPITAL gm. Stąporków.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich **wydał 3 decyzje** stwierdzające **brak przydatności wody do spożycia** z wodociągu **Czarniecka Góra SZPITAL** ze względu na **zanieczyszczenie mikrobiologiczne (obecność w wodzie bakterii grupy coli)**, jednocześnie zarządzając podjęcie działań naprawczych polegających na doprowadzeniu wody w sieci wodociągowej do składu mikrobiologicznego spełniającego obowiązujące wymagania określone w w/w rozporządzeniu Ministra Zdrowia.

W wyniku przeprowadzonych przez zarządcę wodociągu skutecznych działań naprawczych oraz na podstawie sprawozdań z przeprowadzonych badań wody z przedmiotowego wodociągu postępowanie zakończono.

Przedstawiciele Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Końskich w 2023 r. pobrali w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego do badania **próbki wody ciepłej** (ogółem **48 próbek**) na obecność pałeczek Legionella sp. w wytypowanych obiektach na terenie powiatu koneckiego (**szpitale, podmioty lecznicze inne niż szpitale, obiekty pomocy społecznej, obiekty świadczące usługi hotelarskie, dom dziecka, bursa szkolna, pływalnie**).

Jakość wody w instalacjach ciepłej wody użytkowej nie budziła zastrzeżeń, za wyjątkiem wody z 2 obiektów (1 obiekt pomocy społecznej, 1 hotel), gdzie w próbkach ciepłej wody, użytkowej stwierdzono ponadnormatywną obecność bakterii Legionella sp. - „**średnie**” **skażenie ciepłej wody w instalacji wewnętrznej ciepłej wody**.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich wydał ogółem **2 decyzje administracyjne** nakazujące bezzwłoczne podjęcie działań naprawczych polegających na doprowadzeniu jakości wody ciepłej użytkowej w instalacjach wewnętrznych do wartości zgodnych z rozporządzeniem.

W wyniku przeprowadzonych przez zarządców obiektów skutecznych działań naprawczych oraz na podstawie sprawozdań z przeprowadzonych badań jakości ciepłej wody użytkowej wykonanych w ramach kontroli wewnętrznej, stwierdzono, że jakość wody ciepłej spełnia wymagania sanitarne. Postępowania administracyjne zakończono.

III. Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Przedmiotem działalności zapobiegawczego nadzoru sanitarnego było uzgadnianie i opiniowanie pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych:

- wniosków dotyczących konieczności wykonania raportu oddziaływania inwestycji na środowisko i jego zakresu,
- przedsięwzięć przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach,
- dokumentacji projektowych dotyczących budowy oraz zmiany sposobu użytkowania obiektów budowlanych,
- przystąpienia do użytkowania przedsięwzięcia,
- miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- warunków zabudowy i zagospodarowania terenu, określonych w przedkładanych projektach decyzji o warunkach zabudowy i o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

W roku 2023 Nadzór Zapobiegawczy zajął **175 stanowisk**, których celem było zapewnienie właściwych warunków higienicznych i zdrowotnych w obiektach na etapie planowania, projektowania, realizacji i dopuszczenia do użytkowania, oraz wydał **66 decyzji płatniczych** i przeprowadził **29 kontroli**.

Wydano w I instancji 6 decyzji merytorycznych.

Ilość załatwianych spraw i wydanych opinii przez Nadzór Zapobiegawczy w poszczególnych zakresach tematycznych w roku 2023:

- Liczba zajętych stanowisk dotyczących strategicznej oceny oddziaływania na środowisko:
 - uzgodnienie dot. odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – **2**,
 - uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko – **0**,
 - opinie projektu dokumentu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko – **2**;
- Liczba zajętych stanowisk dotyczących oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko:
 - opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko – **26**,
 - opinie w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach – **3**;
- Uzgodnienie dokumentacji projektowej pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych – **40**;
- Liczba zajętych stanowisk dotyczących uczestniczenia w dopuszczeniu do użytkowania obiektu budowlanego – **16**;
- Liczba zajętych stanowisk dot. odstąpienia od dopuszczenia do użytkowania obiektów, w których nie występują pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi – **15**;
- Liczba zajętych stanowisk innych na etapie rozpoczęcia nowej działalności – **13**;
- Liczba uzgodnień dot. warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych – **41**;
- Liczba zajętych stanowisk dotyczących innych spraw – **17**.

We wrześniu 2023 r. wszedł w życie przepis zawarty w art. 53 ust. 4 pkt 2a ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, dotyczący obowiązku uzgadniania warunków zabudowy i zagospodarowania terenu pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych z właściwym organem Państwowej Inspekcji Sanitarnej. W roku 2023 wydano 41 postanowień uzgadniających warunki zabudowy i zagospodarowania terenu, które obejmowały swoim zakresem inwestycje polegające na: budowie, rozbudowie, nadbudowie, przebudowie lub zmianie sposobu użytkowania poszczególnych obiektów i dotyczyły przeważnie budynków mieszkalnych jednorodzinnych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków, a ponadto: budynków gospodarczych i garażowych, budynków letniskowych, budynku handlowego, budynku gastronomicznego (dom weselny), elektrowni fotowoltaicznej, sieci kanalizacji sanitarnej czy sieci wodociągowej.

Inwestor, w stosunku do którego nałożono obowiązek uzyskania pozwolenia na użytkowanie obiektu budowlanego, jest obowiązany zawiadomić PIS o zakończeniu budowy obiektu budowlanego i zamiarze przystąpienia do jego użytkowania. Stanowiska zajmowane w sprawie dopuszczenia do użytkowania obiektu budowlanego dotyczyły m.in.:

- Przebudowy oraz rozbudowy istniejącego budynku Publicznej Szkoły Podstawowej im. Polskich Olimpijczyków w Krasnej o salę gimnastyczną wraz z budową przynależnej infrastruktury technicznej w miejscowości Krasna, gm. Stąporków;
- Przebudowy budynków stolarni na potrzeby muzeum ziemi koneckiej wraz z zagospodarowaniem terenu wokół w ramach zadania „Rewitalizacja obszarów miasta Końskie (rewitalizacja centrum, przebudowa parku miejskiego, w tym ogródka jordanowskiego)” polegająca na przebudowie istniejących budynków wraz z instalacjami wewnętrznymi i zewnętrznymi oraz przebudowa parkingów na ok. 71 miejsc dla samochodów osobowych i 2 miejsc dla autokarów w miejscowości Końskie;
- Budowy budynku szaletu publicznego i budynku recepcji w obszarze pola namiotowego wraz z infrastrukturą techniczną oraz oświetleniem terenu w miejscowości Sielcia Wielka, gm. Końskie;
- Budowy budynku usługowego przeznaczonego na restaurację wraz z instalacją elektryczną, wodociągową, c.o., kanalizacyjną oraz zbiornikiem na ścieki w miejscowości Jeżów, gm. Końskie.

Wśród opiniowanych przedsięwzięć, dla których wydano opinie co do potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a w przypadku stwierdzenia takiej potrzeby – co do zakresu raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko, znalazły się m.in.:

- Budowa elektrowni fotowoltaicznej KOŃSKIE o mocy do 50 MWp w miejscowości Kornica, gm. Końskie;
- Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Koliszowy, obręby ewid. Koliszowy i Dęba Kolonia, gm. Ruda Maleniecka;

- Punkt zbierania złomu, zużytych akumulatorów oraz zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego wraz z punktem sprzedaży węgla w Gowarczowie, obręb ewid. Miłaków, gm. Gowarczów.

Ponadto uzgodniono warunki realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla następujących przedsięwzięć:

- Modernizacja i zwiększenie wydajności zakładu produkcji płytek ceramicznych położonego w Końskich przy ul. Górnej poprzez montaż nowego pieca rolkowego wraz z urządzeniami towarzyszącymi;
- Budowa instalacji eksperymentalnej do termicznego przekształcania odpadów innych niż niebezpieczne w miejscowości Fałków.

Wydano 2 uzgodnienia dot. odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, dotyczyły one:

- Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego obejmującego fragment terenu miasta Końskie w granicach ulic: Kazanowskiej, Krakowskiej, 16 Stycznia, Zamkowej, Ks. Granata i Strażackiej;
- Zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu terenu miasta Końskie w rejonie ulic: Staszica, Warszawskiej i Wjazdowej;

a także zaopiniowano 2 projekty dokumentów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, dotyczyły one:

- Projektu zmiany części miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu terenu miasta Końskie oraz sołectwa Kornica;
- Projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego fragmentu terenu miasta Końskie w rejonie Regionalnego Zakładu Zagospodarowania Odpadów.

W 2023 roku wydano decyzje oraz opinie sanitarne o spełnieniu wymagań higieniczno-sanitarnych, które dotyczyły pomieszczeń przeznaczonych na prowadzenie: placówki wsparcia dziennego (w Końskich przy ul. Robotniczej 2, budynek Hufca ZHP Końskie), żłobków oraz przedszkoli (na terenie miasta Końskie), zaocznego liceum dla dorosłych, szkoły policealnej oraz placówki kształcenia ustawicznego (w miejscowości Grabków 16C, gm. Końskie, budynek po byłej szkole podstawowej), medycznej szkoły policealnej (w Końskich przy ul. Staszica 5, budynek ZSP Nr 1).

IV. Stan sanitarny obiektów użyteczności publicznej i kąpielisk

W roku 2023 na **318 obiektów użyteczności publicznej** ujętych w ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w Końskich skontrolowano **182 obiekty**, przeprowadzono w nich **193 kontrole sanitarne**, dodatkowo przeprowadzono **16 kontroli innych obiektów** (nie ujętych w ewidencji: ekshumacje, samochody do przewozu zwłok i szczątków ludzkich) oraz **2 kontrole jakości wody z kąpielisk**.

Powyższa liczba nie uwzględnia kontroli urządzeń wodnych (wodociągów) i podmiotów leczniczych.

W 2023 roku do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich w ramach nadzoru sanitarnego w zakresie higieny środowiska, wniesiono **4 interwencje dot. 3 ośrodków wypoczynkowych i 1 obiektu pomocy społecznej**.

Wszystkie ww. interwencje załatwiono we własnym zakresie, tj.:

- 2 interwencje wczasowiczów dotyczyły niewłaściwych warunków sanitarno – higienicznych w 2 ośrodkach wypoczynkowych (tj. nieprzyjemny zapach, pleśń na ścianach i suficie w sanitariacie, brudna pościel, obecność insektów); przeprowadzone w obiektach kontrole potwierdziły częściowo zasadność 1 interwencji, nałożono 1 mandat karny;

- 1 interwencja dotyczyła nadmiernego hałasu będącego efektem organizowania imprez okolicznościowych w sali weselnej na terenie ośrodka wypoczynkowego. Obiekt jest pod stałym nadzorem inspekcji sanitarnej, udzielono stosownych wyjaśnień wnoszącemu podanie;

- 1 interwencja dotyczyła niewłaściwych warunków sanitarno – higienicznych obiektu pomocy społecznej (tj. zawilgocone, zagrzybione ściany w pokojach mieszkalnych); kontroli w obiekcie nie przeprowadzono z uwagi na to, że pod adresem będącym przedmiotem wniosku działalność placówki została zlikwidowana, mieszkańcy zostali przeniesieni do nowych pomieszczeń. W wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono, że stan sanitarno – techniczny placówki nie budzi zastrzeżeń i spełnia wymagania sanitarno – higieniczne dla tego typu placówek zawarte w obowiązujących przepisach prawa.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich w roku 2023 wydał **10 decyzji zezwalających na przeprowadzenie ekshumacji zwłok/szczątków ludzkich**.

Na wniosek Starosty Koneckiego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich w roku 2023 wydał **10 opinii w formie postanowienia na sprowadzenie zwłok z zagranicy**.

Na terenie powiatu koneckiego nadzorowanych jest **6 ustępów publicznych**: **2** ustępy znajdujące się na terenie miasta Końskie, **1** na terenie miasta Radoszyce oraz **3** ustępy publiczne, tymczasowe, skanalizowane w miejscowości Sielpia, w w/w obiektach przeprowadzono **ogółem 12 kontroli**, w tym 6 kontroli ustępów tymczasowych w Sielpi.

Stan sanitarno – techniczny obiektów dobry, dezynfekcja urządzeń i pomieszczeń była prowadzona na bieżąco, czystość i porządek otoczenia obiektów nie budziły zastrzeżeń.

Decyzji nie wydano, zaleceń doraźnych nie udzielono.

W ramach poprawy stanu sanitarno-technicznego obiektów użyteczności publicznej na terenie powiatu koneckiego, **na terenie Targowicy Miejskiej w Końskich** wybudowano nowy ustęp publiczny w zastępstwie nieistniejącego już sanitariatu, który umiejscowiony był w innej części targowicy.

Nadzorowanych jest **8 obiektów Pomocy Społecznej: 5 placówek zapewniających całodobową opiekę** (4 znajdują się w gminie Stąporków i 1 w gminie Fałków) oraz **3 Domy Pomocy Społecznej** (DPS „Cichy Zakątek” w Końskich, DPS w Rudzie Pilczyckiej gm. Słupia Konecka, Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Stąporkowie), 1 ośrodek dla bezdomnych w Stąporkowie.

Skontrolowano 5 obiektów, stan sanitarno – techniczny placówek nie budził zastrzeżeń.

Decyzji nie wydano, zaleceń doraźnych nie udzielono.

Na terenie powiatu koneckiego nadzorowanych jest **7 hoteli i 2 motele**.

Powyższe obiekty stanowią bazę całoroczną, w większości reprezentują wysoki standard świadczonych usług.

Skontrolowano 7 hoteli i 2 motele, przeprowadzono ogółem 9 kontroli.

Na terenie powiatu koneckiego nadzorowanych jest: **37 ośrodków wypoczynkowych oraz 3 pola namiotowe**.

Powyższe obiekty stanowią bazę sezonową, znajdują się na terenach wiejskich, tj. w Sielpi gm. Końskie i Czarnieckiej Górze gm. Stąporków (2 obiekty).

Skontrolowano 37 obiektów, przeprowadzono 39 kontroli.

W 2023 r. z będących w ewidencji Sekcji Nadzoru Higieny Środowiska **3 pól namiotowych w Sielpi, skontrolowano 1**, dwa pozostałe podobnie jak we wcześniejszym okresie były nieczynne.

Stan sanitarno – techniczny obiektu nie budził zastrzeżeń, naruszenia wymagań sanitarno - higienicznych w zakresie utrzymania czystości i porządku nie stwierdzono.

W ewidencji PSSE w Końskich znajduje się **120 zakładów usługowych: 66 zakładów fryzjerskich, 34 zakłady kosmetyczne, 11 zakładów odnowy biologicznej, 7 innych zakładów, w których są świadczone więcej niż jedna z usług, 2 zakłady tatuażu**.

W 2023 r. objęto nadzorem 5 nowo przybyłych zakładów usługowych: 3 fryzjerskie, 2 kosmetyczne. **Skontrolowano 75 zakładów, przeprowadzono 77 kontroli**.

Wydano 4 decyzje dotyczące poprawy stanu sanitarno – technicznego zakładów usługowych (3 fryzjerskich i 1 kosmetycznym), Zarządzono: zapewnienie ochrony wejścia z

zewnątrz do obiektu przed nadmiernym dopływem chłodnego powietrza, zapewnienie przedsionków w sanitariatach ogólnodostępnych, wentylacji mechanicznej w sanitariatach, zlewozmywaka do mycia narzędzi, oraz doprowadzenie do należytego stanu sanitarno-technicznego powierzchni sufitów sanitariacie.

Na terenie powiatu koneckiego nadzorowanych jest **25 cmentarzy**, skontrolowano 25 obiektów. Stan sanitarno – techniczny większości cmentarzy nie budził zastrzeżeń.

Celem poprawy stanu sanitarnego na cmentarzu parafialnym w Mnie zapewniono nowe ogrodzenie z bramą wjazdową. Poza murami cmentarza, w bezpośrednim sąsiedztwie wyznaczono nowe, ogrodzone miejsce magazynowania odpadów komunalnych do którego prowadzi droga (na utwardzonej powierzchni stoi kontener KP-7).

Na terenie powiatu nadzorowane są **2 domy przedpogrzebowe** znajdujące się w Końskich oraz w Radoszycach.

W ewidencji PSSE w Końskich znajdują się **102 inne obiekty użyteczności publicznej**: 7 terenów rekreacyjnych, 8 zakładów pogrzebowych, 1 sklep zielarsko-medyczny, 29 aptek, 3 domy kultury, 2 kina, 1 muzeum, 8 obiektów sportowych, 4 biblioteki, 6 parkingów, 8 urzędów miast i gmin, 1 park, 2 skwery, 17 stacji paliw, 5 obiektów MSWiA.

Skontrolowano 15 innych obiektów (w tym: 2 skwery, 6 parkingów, 1 obiekt sportowy, 1 kino, 1 zakład pogrzebowy, 2 domy przedpogrzebowe, 1 teren rekreacyjny, 1 park) przeprowadzono łącznie 16 kontroli sanitarnych, w tym 7 kontroli parkingów w zakresie gospodarki odpadami.

W ramach **realizowanej rewitalizacji obszarów miasta Końskie zakończono przebudowę Skweru przy Placu Kościuszki**. Rewitalizacja obejmowała: wymianę istniejących płyt chodnikowych i deptaków na nawierzchnię z kamienia naturalnego – granitu płomieniowanego, przebudowę alejek, oświetlenia, budowę fontanny, drewnianej repliki studni koneckiej, oraz obiektów małej architektury, m.in: 2 poidłek, donic z zielenią, 50 ławek, 30 koszy na śmieci. Wykonano nowe nasadzenia zieleni wysokiej i niskiej.

Przebudowano również w całości infrastrukturę podziemną, wykonując odwodnienie oraz przebudowę sieci: wodociągowej, kanalizacyjnej, energetycznej, ciepłowniczej i teletechnicznej. Wykonano także nowe ogrodzenie ujęcia wody i uporządkowano jego teren.

Całość nowopowstałej infrastruktury została pozbawiona barier architektonicznych (m.in. brak wystających obrzeży) a tym samym dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Kąpieliska

W sezonie letnim 2023 r. na terenie powiatu koneckiego Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny objął nadzorem **2 kąpieliska** (kąpielisko w **Sielpi Wielkiej**, na zbiorniku wodnym usytuowanym na rzece Czarnej Koneckiej w Sielpi Wielkiej, o długości linii brzegowej

50 m i kąpielisko w **Radoszycach**, na zbiorniku wodnym usytuowanym na rzece Plebance w Radoszycach, o długości linii brzegowej 95 m).

Przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych i 2 kontrole jakości wody z kąpielisk w Sielpi i Radoszycach, pobrano 2 próbki wody z kąpielisk w ramach kontroli urzędowej jakości wody.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich w oparciu o wyniki badań laboratoryjnych próbek wody **pobranych w ramach kontroli wewnętrznej prowadzonej przez zarządcę oraz w ramach kontroli urzędowej**, wydał **10 komunikatów (8 bieżących ocen jakości wody, 2 sezonowe oceny jakości wody)** stwierdzających przydatność wody do kąpiel.

Sezon kąpieliskowy na kąpielisku w Sielpi Wielkiej rozpoczął się z dniem 01.07.2023 r., skończył z dniem 31.08.2023 r.

W ramach poprawy stanu sanitarno-technicznego zakończono projekt „Rekultywacja i remediacja zbiornika wodnego w Sielpi wraz z budową infrastruktury dla udostępnienia zieleni- II etap”.

W ramach zadania wykonano prace dotyczące m.in.: powiększenia zbiornika (o ok. 14 ha – obecna wielkość zbiornika to ok. 60 ha), budowy łapacza rumoszu, przebudowy mola, wymiany piasku na plaży, wykonaniu elementów małej architektury – ławki, kosze, remontu jazu, budowy wyspy nakierowującej nurt rzeki, przebudowy pola namiotowego, budowy sanitariatów (4 obiekty) i budynku recepcji, wykonania pomostów drewnianych i ciągów pieszych utwardzonych geokrata, umożliwiających obejście zbiornika dookoła, nasadzenia zieleni. Wykonano również nowe sieci elektryczne i wodociągowe na obszarze objętym zadaniem oraz oświetlenie.

Sezon kąpieliskowy na kąpielisku Radoszyce rozpoczął się z dniem 25.06.2023 r., zakończył z dniem 31.08.2023 r.

W sezonie letnim 2023 do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich **wniesiono 1 interwencję**, dotyczącą niewłaściwej jakości wody w kąpielisku w Radoszycach, przekazaną do PPIS w Końskich zgodnie z właściwością rzeczową i miejscową przez ŚPWIS i PSSE Kielce, celem rozpatrzenia sprawy z godnie z kompetencjami.

Interwencja w przedmiotowym zakresie okazała się bezzasadna. Udzielono odpowiedzi wnoszącemu podanie.

W 2023 r. na terenie powiatu koneckiego utworzono miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpiel.

Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpiel, funkcjonujące przez okres nie dłuższy niż 30 kolejnych dni w roku kalendarzowym, może zostać utworzone w przypadku, gdy nie jest uzasadnione utworzenie kąpieliska.

Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpiel w Stąporkowie (Zbiornik "MIŁA") – zbiornik wodny w Stąporkowie na rzece Czarna Maleniecka, którego organizatorem jest Gmina Stąporków.

Czas trwania sezonu kąpielowego w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiel w Stąporkowie – od dnia 21.07.2023 r. do dnia 19.08.2023 r.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich na podstawie wyników badań próbki wody pobranej przed sezonem w ramach kontroli wewnętrznej **stwierdził przydatność wody do kąpiel w miejscu okazjonalnie wykorzystywanym do kąpiel w Stąporkowie – Zbiornik "MIŁA".**

Baseny kąpielowe

W ewidencji PSSE w Końskich znajdują się **2 pływalnie**: Pływalnia Miejska w Końskich i Pływalnia Kryta przy Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze. W 2023 r. przeprowadzono **2 kontrole** stanu sanitarnego pływalni, **2 kontrole** jakości wody z pływalni, pobrano **15 próbek wody** do badania w tym **2 próbki wody** doprowadzanej do pływalni.

Jakość wody odpowiadała wymogom określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 9 listopada 2015 r. w sprawie wymagań, jakim powinna odpowiadać woda na pływalniach (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 1230).

Kontrole wykazały, że w nadzorowanych obiektach prowadzona jest systematyczna, udokumentowana kontrola wewnętrzna jakości wody, zgodnie z harmonogramem uzgodnionym z PPIS w Końskich; prowadzony jest systematyczny i udokumentowany nadzór pracy urzędów oraz rejestrowane są wyniki pomiarów jakości wody na pływalni z częstotliwością oraz w zakresie parametrów wymaganych rozporządzeniem; zarządzający pływalnią sporządzają komunikaty informujące o spełnianiu przez wodę na pływalni wymagań określonych w ww. rozporządzeniu lub aktualnych przekroczeniach dopuszczalnych wartości parametrów, komunikaty zamieszczane są na tablicach informacyjnych zlokalizowanych w miejscach widocznych dla korzystających z pływalni oraz na stronach internetowych.

V. Stan sanitarny podmiotów, w których wykonywana jest działalność lecznicza

PPIS w Końskich nadzoruje **162 podmioty wykonujących działalność leczniczą**, w tym: **40 podmiotów leczniczych** – 2 szpitale, 3 inne niż szpitale, 35 podmiotów leczniczych wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria, medyczne laboratoria diagnostyczne, inne) oraz **122 praktyki zawodowe** prowadzące działalność leczniczą.

W 2023 r. skontrolowano ogółem przez przedstawicieli PPIS w Końskich **83 podmioty wykonujące działalność leczniczą**, w tym 29 podmiotów leczniczych, 54 praktyki zawodowe prowadzące działalność leczniczą.

1. Szpitale

Pod nadzorem PPIS w Końskich znajdują się 2 szpitale.

W **2023 r.** w Zespole Opieki Zdrowotnej w Końskich przeprowadzono **3** kontrole sanitarne dotyczącą przestrzegania wymagań higienicznych w zakresie prowadzonej działalności oraz 1 kontrolę stanu sanitarno – technicznego i 1 kontrolę w zakresie higieny środowiska.

W maju 2023 r. w Zespole Opieki Zdrowotnej w Końskich (w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym i Hospicjum) przeprowadzono kontrolę dotyczącą przestrzegania wymagań higienicznych w zakresie prowadzonej działalności oraz kontrolę stanu sanitarno – technicznego. Wobec stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości zawartych w treści protokołu kontroli sanitarnej zostało wszczęte postępowanie administracyjne i wydano decyzję administracyjną.

W maju 2023 r. w Zespole Opieki Zdrowotnej w Końskich w oddziałach szpitalnych przeprowadzono kontrolę dotyczącą przestrzegania wymagań higienicznych w zakresie prowadzonej działalności oraz kontrolę stanu sanitarno – technicznego.

Wobec stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości zawartych w treści protokołu kontroli sanitarnej zostało wszczęte postępowanie administracyjne i wydano decyzję administracyjną. Nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarno-higienicznego podczas kontroli sanitarnych nie stwierdzano.

W 2023 r. w Zespole Opieki Zdrowotnej i w Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji w Czarnieckiej Górze przeprowadzono 2 kontrole w zakresie systemu kontroli zakażeń szpitalnych. W szpitalach wprowadzone są indywidualne karty rejestracji zakażenia zakładowego oraz rejestracji drobnoustroju alarmowego, zespół realizuje program zapobiegania zakażeniom zakładowym poprzez bieżący nadzór i monitoring stanu higieniczno – sanitarnego oraz standardów pracy związanych z prewencją zakażeń, prowadzenie szkoleń zewnętrznych i wewnętrznych oraz prowadzenie racjonalnej polityki antybiotykowej.

W 2023 r. w Świętokrzyskim Centrum Rehabilitacji przeprowadzono 1 kontrolę dotyczącą przestrzegania wymagań higienicznych w zakresie prowadzonej działalności oraz 1 kontrolę stanu sanitarno – technicznego i 1 kontrolę w zakresie higieny środowiska, nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne – inne niż szpitale

Pod nadzorem PPIS w Końskich znajdują się 3 obiekty: 1 hospicjum w miejscowości Ruda Białaczowska gm. Gowarczów, 2 inne podmioty (Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień dla Dzieci i Młodzieży w m. Luta gm. Stąporków; Świętokrzyskie Centrum Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego w Końskich).

W 2023 r. przeprowadzono ogółem 3 kontrole w tym 2 w zakresie nadzoru przeciwepidemicznego i 1 w zakresie higieny środowiska.

3. Podmioty lecznicze realizujące ambulatoryjne świadczenia zdrowotne (przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie itp.)

Pod nadzorem PPIS w Końskich znajduje się 35 obiektów. W 2023 r. przeprowadzono ogółem 26 kontroli stanu sanitarno-technicznego i przestrzegania wymagań higienicznych w 35 podmiotach leczniczych, w tym 23 w zakresie nadzoru przeciwepidemicznego i 3 w zakresie higieny środowiska.

Wobec stwierdzonych podczas kontroli nieprawidłowości zawartych w treści protokołu kontroli sanitarnej, dot. Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Końskich, w którym przeprowadzono kontrolę dotyczącą przestrzegania wymagań higienicznych w zakresie prowadzonej działalności oraz kontrolę stanu sanitarno – technicznego zostało wszczęte postępowanie administracyjne i wydano decyzję administracyjną.

Nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarno-higienicznego podczas kontroli sanitarnej nie stwierdzono.

W pozostałych podmiotach wykonujących ambulatoryjne świadczenia zdrowotne decyzji administracyjnych nie wydano, zaleceń nie udzielono.

4. Praktyki zawodowe

Pod nadzorem PPIS w Końskich znajdują się 122 obiekty. W 2023 r. skontrolowano 54 praktyki zawodowe, w których przeprowadzono ogółem 54 kontrole. Uchybień sanitarnych nie stwierdzono.

VI. Warunki sanitarno – higieniczne środowiska pracy

Sekcja Nadzoru Środowiska Pracy zajmuje się ochroną zdrowia pracowników przed niekorzystnym wpływem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy w celu zapobiegania powstawaniu chorób zawodowych, poprzez sprawowanie bieżącego nadzoru sanitarnego w zakresie przestrzegania przepisów higieny i warunków środowiska pracy. W ewidencji sekcji w 2023 r. znajdowało się 493 zakłady pracy, w których było zatrudnionych 8860 pracowników. Większość objętych ewidencją podmiotów to firmy zatrudniające do 50 pracowników – 458 firm, co stanowi 93% wszystkich nadzorowanych zakładów.

Liczba kontroli z podziałem na zagadnienia:

Temat	Liczba kontroli	Odsetek wszystkich przeprowadzonych kontroli
Nadzór nad warunkami pracy (kontrole sanitarne)	27	20
Nadzór nad substancjami i mieszaninami chemicznymi	14	11
Nadzór nad prekursorami kategorii 2 i 3	13	10
Czynniki rakotwórcze i mutagenne	37	28
Czynniki biologiczne	8	6
Produkty biobójcze	26	20
Detergenty	7	5
Cytostatyki	0	0
Ogółem	132	100%

Choroby zawodowe

W roku 2023 wpłynęło do PSSE w Końskich 19 zgłoszeń podejrzeń chorób zawodowych, wydano **15 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej (14 decyzji prawomocnych)** oraz 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej (w 2022 r. odpowiednio wpłynęło 14 zgłoszeń, wydano 11 decyzji o stwierdzeniu choroby zawodowej oraz 2 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej). Wydane w 2023 r. decyzje dotyczyły chorób zawodowych:

- **pylice płuc**, poz. 3 wykazu chorób zawodowych – 10 decyzji (9 decyzji prawomocnych);
- **obustronny ubytek słuchu**, poz. 21 wykazu chorób zawodowych - 1 decyzja;
- **WZWB**, poz. 26 wykazu chorób zawodowych - 1 decyzja;
- **borelioza**, poz. 26 wykazu chorób zawodowych - 2 decyzje;
- **zespół cieśni w obrębie nadgarstka**, poz. 20.1 wykazu chorób zawodowych – 1 decyzja.

VII. Działania w zakresie zmniejszenia zagrożeń zdrowia publicznego stwarzanych przez nowe narkotyki (tzw. „dopalacze”)

W myśl *art. 4 pkt 11a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 172)*, „**nowa substancja psychoaktywna**” oznacza każdą substancję lub grupy substancji pochodzenia naturalnego lub syntetycznego w formie czystej lub w formie preparatu działającą na ośrodkowy układ nerwowy, inną niż substancja psychotropowa i środek odurzający, stwarzającą zgodnie z rekomendacją Zespołu do spraw oceny ryzyka zagrożeń dla zdrowia lub życia ludzi związanych z używaniem nowych substancji psychoaktywnych, o której mowa w *art. 18b ust. 1 pkt 3*, zagrożenia dla zdrowia lub zagrożenia społeczne porównywalne do zagrożeń stwarzanych przez substancję psychotropową lub środek odurzający, lub które naśladują działanie tych substancji, określoną w przepisach wydanych na podstawie *art. 44f pkt 3* ww. ustawy.

Nowe narkotyki, nowe substancje psychoaktywne, często potocznie zwane „*dopalaczami*” - to produkty o zróżnicowanym składzie, które łączy jedna wspólna cecha: zawierają substancje psychoaktywne działające na układ nerwowy człowieka w podobny sposób do dotychczas znanych narkotyków.

Substancje te są zarówno produkowane przez człowieka, czyli syntetyczne, jak i pozyskiwane z roślin. Substancje te nawet tak samo nazwane, mogą różnić się składem. Dlatego bardzo łatwo je przedawkować.

Na terenie powiatu koneckiego w 2023 roku nie funkcjonowały rozpoznane podmioty w zakresie wprowadzania do obrotu i produkcji nowych narkotyków.

W ramach monitoringu obecności na rynku nowych narkotyków w ubiegłym roku podczas przeprowadzania bieżących kontroli nie stwierdzono w obrocie produktów, które mogłyby być „*dopalaczami*”.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Końskich z uwagi na brak funkcjonujących oraz podejrzanych podmiotów gospodarczych o produkcję lub wprowadzanie do obrotu nowych substancji psychoaktywnych nie prowadził wspólnych kontroli z Policją lub Służbą Celną, jak również nie przejmował spraw w powyższym zakresie.

W 2023 roku w ramach współpracy z Szpitalnym Oddziałem Ratunkowym w Końskich w zakresie informowania o przypadkach zatrucia „*dopalaczami*”, nie odnotowano zgłoszeń.

VIII. Nadzór nad placówkami nauczania, wychowania i wypoczynku dzieci i młodzieży

W roku 2023 skontrolowano 49 stałych placówek nauczania i wychowania oraz 71 placówek wypoczynku letniego i zimowego. Przeprowadzono w nich łącznie 149 kontroli, w tym 56 kompleksowych, 71 wypoczynku, 1 obciążenia uczniów ciężarem tornistrów, 12 gotowości szkolnej, 4 sprawdzające wykonanie zarządzeń prawomocnych decyzji administracyjnych, 3 w zakresie ergonomii mebli przedszkolnych/szkolnych i 2 tematyczne.

Wydano 4 decyzje administracyjne na poprawę stanu sanitarno-technicznego oraz 3 decyzje zmieniające termin wykonania zarządzeń. Decyzje na poprawę stanu sanitarno-technicznego wydano dla dwóch szkół podstawowych, zespołu szkół i specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego. Dotyczyły one nieodpowiedniego stanu sanitarno-technicznego podłóg, ścian i sufitów, a także pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz braku ciepłej bieżącej wody przy każdej umywalce w toaletach dla uczniów.

W roku 2023 zakończono 1 postępowanie administracyjne, wszczęte w 2018 roku. Obecnie toczą się 4 postępowania wszczęte przed 2023 rokiem. Jedno z nich z 2017 roku dotyczy doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego podłóg w 5 salach dydaktycznych (przedszkole). Drugie (szkoła podstawowa) z 2022 roku dotyczy zapewnienia ogrodzenia całego terenu placówki i doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego podłóg w salach lekcyjnych. Trzecie postępowanie z 2022 roku dotyczy doprowadzenia do należytego stanu sanitarno-technicznego podłóg, ścian i sufitów (przedszkole) oraz czwarte również z 2022 roku, które dotyczy zapewnienia ogrodzenia placówki od frontu (zespół szkół).

Toczy się również 1 postępowanie wszczęte przez ŚPWIS i dotyczy obiektu, który zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa został w 2020 roku przekazany pod nadzór PPIS w Końskich. Postępowanie z 2013 roku, dotyczy zapewnienia ogrodzenia budynku szkoły od strony wejścia głównego.

W celu oceny warunków pracy ucznia wykonano ogółem 533 badania; były to oceny tygodniowych rozkładów lekcji, które oceniono w 25 placówkach, łącznie w 248 oddziałach klasowych oraz ocena ergonomii mebli szkolnych i przedszkolnych, której dokonano w 3 placówkach w 16 oddziałach, łącznie 231 stanowisk, a także ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, którą objęto 1 placówkę w tym 7 oddziałów, łącznie 54 uczniów. Wykonano również 801 oznaczeń fizycznych, tj. w 3 placówkach w 16 oddziałach dokonano pomiaru wzrostu ucznia, wysokości stolika oraz krzesła dla 231 stanowisk pracy oraz w 1 placówce w 7 oddziałach dla 54 dzieci dokonano pomiaru ciężaru ucznia oraz ciężaru jego tornistra.

Tygodniowe rozkłady lekcji oraz **ergonomię mebli** w skontrolowanych placówkach **oceniono pozytywnie**. W przypadku oceny **obciążenia uczniów ciężarem tornistrów** szkolnych uzyskano następujące wyniki na **54 uczniów poddanych badaniom** tylko **14** mieściło się w **niskiej normie** (ciężar tornistra stanowi do 10% masy ciała ucznia), **42** w **normie** (ciężar tornistra stanowi między 10 a 15% masy ciała ucznia), natomiast **12** miało **tornistry powyżej normy**, tzn. waga tornistra stanowiła powyżej 15% masy ciała ucznia.

Podczas kontroli placówek oświatowych **prowadzono czynności informacyjno-edukacyjne** głównie z zakresu profilaktyki i leczenia pedikulozy (wszawicy) oraz wpływu właściwego oświetlenia stanowiska pracy na wady wzroku. Dyrektor jako organizator życia szkoły, sprawując nad nią ogólny nadzór, powinien włączać jak najszersze grono osób, przede wszystkim nauczycieli, rodziców i opiekunów do działań kierowanej przez siebie placówki w zakresie promowania zdrowego stylu życia: przekazywać zalecenia, ustalać jednolity, wspólny schemat postępowania, mając na uwadze cel naczelny dla wszystkich, jakim jest kształtowanie już w szkole prawidłowych nawyków prozdrowotnych.

Skontrolowano **49 (47,1%)** na 104 będących w ewidencji **placówek nauczania i wychowania** oraz **71 (98,6%)** na **72 zgłoszonych placówek wypoczynku dzieci i młodzieży** (1 turnus był zamieszczony błędnie do powiatu koneckiego, a właściwe miejsce wypoczynku to powiat kielecki).

Kontrole placówek oświatowo-wychowawczych w 2023 roku wykazały, że:

- 4 mieściły się w budynkach w złym stanie higieniczno-sanitarnym lub technicznym.

Wypoczynek dla dzieci i młodzieży w 2023 roku

Z wypoczynku letniego i zimowego zorganizowanego na terenie powiatu koneckiego w 2023 roku skorzystało 3499 dzieci i młodzieży, podczas **71 turnusów**.

Na każdym turnusie zapewniono opiekę medyczną oraz właściwe warunki sanitarne i higieniczne.

Podczas 8 wypoczynków w formie półkolonii w miejscu zamieszkania prowadzone było dożywianie – wporcjowany posiłek w formie cateringu.

Podczas 63 wypoczynków zorganizowanych w formie wyjazdowej prowadzono pełne wyżywienie (śniadanie, obiad, podwieczorek i kolacja), w tym **11 stanowiły obozy pod namiotami bez stałej infrastruktury**.

Nie wydano decyzji administracyjnych, nie nałożono mandatów karnych.

Podczas kontroli placówek nauczania i wychowania oraz wypoczynku stwierdzono, że zdecydowana większość placówek zapewnia uczniom/podopiecznym bezpieczne i higieniczne warunki. Systematycznie obserwuje się poprawę stanu sanitarno – technicznego warunków

pobytu dzieci i młodzieży w placówkach oświatowo – wychowawczych między innymi w zakresie:

- wymiany umeblowania z certyfikatami,
- poprawy oznakowania i dostosowania mebli do warunków antropometrycznych uczniów,
- podnoszenia świadomości organizatorów wypoczynku dzieci i młodzieży w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków wypoczynku,
- podnoszenia świadomości dyrektorów placówek oświatowych w zakresie zapewnienia odpowiedniego oświetlenia na stanowisku pracy ucznia czy przedszkolaka,
- podnoszenia świadomości dyrektorów placówek oświatowych w zakresie profilaktyki wad postawy związanej z ergonomią mebli szkolnych czy przedszkolnych oraz ciężarem tornistrów,
- zapewnienia indywidualnych szafek uczniowskich,
- zapewnienia środków higieny w sanitariatach,
- zapewnienia właściwych warunków do prowadzenia zajęć z WF.

Nadal istniejącym problemem jest brak opieki medycznej, w tym pielęgniarskiej, szczególnie w przedszkolach. We wszystkich placówkach nie ma opieki lekarza rodzinnego, opieka stomatologiczna zapewniona w niewielkim odsetku. Ciągłe występuje zbyt mała ilość godzin pracy pielęgniarek, szczególnie w szkołach wiejskich.

Dożywianie prowadzone jest głównie w szkołach podstawowych w formie obiadów, najczęściej jednodaniowych przygotowywanych na miejscu lub dostarczanych w formie cateringu; niewielki odsetek szkół oferuje obiady dwudaniowe. Niestety zauważalne stało się likwidowanie bloków żywienia i organizowanie obiadów w formie usługi cateringowej.

Brak wystarczającej infrastruktury do zajęć wf; natomiast w szkołach, gdzie funkcjonują bloki sportowe, natryski nie są używane przez uczniów.

W dalszym ciągu istnieje mała ilość placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży na terenie powiatu koneckiego; tylko dwie gminy zapewniają dostęp do takich obiektów.

IX. Nadzór nad bezpieczeństwem żywności, żywienia i produktów kosmetycznych

W 2023 r. z 1012 obiektów objętych nadzorem znajdujących się w ewidencji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Końskich skontrolowano 230 obiektów, tj.: 22,72%.

Kontrolą objęto zakłady produkcyjne, zakłady obrotu żywnością, zakłady żywienia zbiorowego otwarte i zamknięte, obiekty ruchome i tymczasowe, środki transportu żywności jak również produkcję pierwotną.

W skontrolowanych obiektach:

- przeprowadzono łącznie **327 kontroli** (w tym **12 kontroli** w zakresie wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych) i **rekontroli sanitarnych**,
- wydano **223 decyzji administracyjnych** (w tym: **157 decyzji merytorycznych oraz 66 decyzji płatniczych**),
- nałożono **44 mandaty karne na łączną kwotę 18500 zł**,
- w ramach urzędowej kontroli i monitoringu pobrano do badania fizyko-chemicznego i mikrobiologicznego ogółem **225 próbek**, w tym **224 próbki środków spożywczych i 1 próbę produktu kosmetycznego** na zawartość formaldehydu.

Zakwestionowano 7 próbek środków spożywczych, tj.:

- 5 próbek drobne wyroby piekarnicze z kremem nie poddane obróbce cieplnej w kierunku zanieczyszczeń mikrobiologicznych,
- 1 próbka kapusta pekińska w kierunku pozostałości pestycydów,
- 1 próbka snacki na bazie produktów ziemniacznych – prażynki ziemniaczane solone w kierunku analizy sensorycznej.

W 2023 r. z 230 obiektów skontrolowanych, sklasyfikowano 110 obiektów, co stanowi 47,82%. Z ogólnej liczby obiektów sklasyfikowanych wszystkie zostały ocenione jako obiekty „zgodne” z wymaganiami”, wg ujednoliconych arkuszy oceny stanu sanitarnego dla poszczególnych rodzajów obiektów.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości w nadzorowanych obiektach w 2023 r. dotyczyły następujących obszarów:

1. W zakresie zarządzania zakładem, kontrolą wewnętrzną i systemami zarządzania bezpieczeństwem żywności w tym prawidłowość procedur i ich realizacja (GHP, GMP, HACCP):

- nie przeprowadzono badania lodów zgodnie z harmonogramem badania gotowego wyrobu w dokumentacji HACCP,
- brak harmonogramów badań wyrobu gotowego, nie przedłożono sprawozdań z badań wyrobu gotowego,

- brak procedury dot. szkoleń pracowników,
- procesy mycia i dezynfekcji jaj nie są przeprowadzane, co jest niezgodne z procedurą w dokumentacji HACCP,
- brak realizacji procedur/instrukcji znajdujących się w dokumentacji HACCP,
- niedostosowana dokumentacja HACCP w związku ze zmianą wyposażenia i zmianą profilu działalności zakładu,
- rejestry w ramach kontroli wewnętrznej prowadzone niezgodnie z dokumentacją HACCP,
- brak rejestrów prowadzonych zgodnie z dokumentacją HACCP, w tym protokołów szkoleń pracowników,
- brak realizacji procedur zgodnie z systemem HACCP.

2. W zakresie stanu techniczno-sanitarnego zakładu:

- niewłaściwy stan techniczno-sanitarny sufitów, ścian i podłóg w pomieszczeniach zakładu,
- nieskuteczna wentylacja nad stanowiskiem smażenia pączków.

3. W zakresie higieny produkcji, dystrybucji i sprzedaży:

- nieprawidłowy stan techniczny urządzenia mrozącego w zakładzie produkcji lodów rzemieślniczych,
- ograniczona przestrzeń robocza, która utrudnia procesy mycia i dezynfekcji,
- brak segregacji asortymentowej w urządzeniach chłodniczych, magazynach,
- brak orzeczeń do celów sanitarno-epidemiologicznych pracowników,
- niewłaściwe przechowywanie odpadów poprodukcyjnych,
- brak potwierdzeń odbioru zużytego tłuszczu smaźalniczego,
- zamrożone, nieoznakowane wyroby gotowe,
- znakowanie wyrobów niezgodne z rozporządzeniem 1169/2011,
- katalog wyrobów nieopakowanych niekompletny (brak wykazu dla wszystkich produkowanych w zakładzie wyrobów),
- niewłaściwe przechowywanie wyrobów gotowych (możliwość zanieczyszczenia wtórnego),
- środek dezynfekcyjny do powierzchni i mydło antybakteryjne po terminie ważności w związku z tym procesy mycia rąk (higiena osobista pracowników) oraz czyszczenia, mycia i dezynfekcji powierzchni nie mogą się skutecznie odbywać,
- brak realizacji postanowień procedur dokumentacji HACCP w zakresie magazynowania surowców i półproduktów, przerwany ciąg chłodniczy surowców,
- przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu (NDP) zawartości kadmu w borowiku mrożonym wyprodukowanym w zakładzie,
- niewłaściwe warunki przechowywania środków spożywczych (za niska temperatura dla odgrzewanych dań w beamarze) oraz brak wiedzy personelu w tym zakresie, niewłaściwe przechowywanie kiszonek (za wysoka temperatura), środki spożywcze złożone bezpośrednio na podłodze, wędliny poza urządzeniem chłodniczym,
- przeterminowane środki spożywcze,
- nieoznakowane środki spożywcze w obrocie, brak identyfikowalności,
- opakowania jednorazowego użytku nie zabezpieczone przed wtórnym zanieczyszczeniem,
- brak odzieży ochronnej,
- za duża ilość artykułów spożywczych w magazynie w stosunku do jego powierzchni,
- brak środków do mycia rąk i środków do higienicznego ich suszenia przy umywalce do mycia rąk,
- brak znakowania gotowych potraw przechowywanych w urządzeniach chłodniczo-mrozących przechowywanych po wyprodukowaniu w zakładzie,

- brak środków myjąco- dezynfekcyjnych,
- brak faktur potwierdzających zakup środków spożywczych (np.: mięsa, wędlin),
- przechowywanie półproduktów w warunkach, które nie są zalecane przez producenta na etykietach,
- brak oznak przeprowadzania czynności mycia i wyparzania jaj konsumpcyjnych w zakładzie, gdzie stosowane są do produkcji potraw w pomieszczeniu prawidłowo wyposażonym,
- brak wyszczególnionych składników wchodzących w skład wyprodukowanych potraw wraz z wyszczególnionymi składnikami alergennymi.
- nieprawidłowy sposób zagospodarowywania produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego,
- w jadłospisie, który jest udostępniany rodzicom dzieci uczęszczających do przedszkola nie uwzględniono składników, z których produkowane są posiłki.

X. Promocja zdrowia i oświata zdrowotna

Promocja Zdrowia i Oświata Zdrowotna realizuje działania wynikające z **Narodowego Programu Zdrowia** oraz aktualnej oceny sytuacji epidemiologicznej i potrzeb środowiskowych.

PPIS w Końskich na szeroką skalę **sprawuje działalność oświatową i promocję zdrowia**. Bardzo ważnym elementem w zakresie promowania zdrowego stylu życia i wszelkich kampanii prozdrowotnych jest **współpraca międzyinstytucjonalna**, tj. z samorządami lokalnymi i innymi jednostkami, co umożliwia przeprowadzenie wielu działań.

W 2023 roku realizowano programy edukacyjne oraz interwencje nieprogramowe. W realizacji powyższych zadań współpracowano m.in. z:

- Przedszkolami, szkołami podstawowymi i ponadpodstawowymi;
- Podmiotami wykonującymi działalność leczniczą;
- Samorządem lokalnym,
- Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Końskich,
- Komendą 13-5 Hufca Pracy w Końskich,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Końskich,
- Miejsko – Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Stąporkowie,
- Komendą Powiatową Policji w Końskich,
- Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Końskich.

PSSE w Końskich w ramach promocji zdrowia w 2023 roku realizowała **11 interwencji programowych (5 programów krajowych i 6 programów wojewódzkich)** oraz wzięła udział w **interwencjach nieprogramowych**.

Podsumowanie

Państwowa Inspekcja Sanitarna działająca na terenie powiatu koneckiego, kontynuowała w 2023 r. wykonywanie działań nadzorowanych określonych *ustawą z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej* oraz realizowała zadania w oparciu o wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego.

Działalność Państwowej Inspekcji Sanitarnej ukierunkowana jest na ochronę zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz zapobiegania powstawaniu chorób, w tym chorób zakaźnych i chorób zawodowych.

Głównym celem działalności Powiatowej Stacji Sanitarnej – Epidemiologicznej w Końskich w roku 2023 było doskonalenie nadzoru sprawowanego przez Powiatową Stację Sanitarnej-Epidemiologiczną w Końskich z wykorzystaniem usług cyfrowych.

Wyniki działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej pozwalają na ocenę sytuacji epidemiologicznej i stanu sanitarnego powiatu koneckiego uwzględniającą istniejące oraz mogące się pojawić zagrożenia oraz podejmowanie niezbędnych działań interwencyjnych.

Przeprowadzana analiza wyników działań nadzorowych na terenie powiatu koneckiego, wskazuje, że stan bezpieczeństwa sanitarnego społeczeństwa ulega stałej poprawie. Nadal jednak, stwierdza się negatywne zjawiska w sferze sanitarnej oraz epidemiologicznej, co świadczy o konieczności kontynuowania stałego nadzoru sanitarnego, obejmujące działania prewencyjne, monitoringowe i naprawcze.

Informacje zawarte w niniejszym raporcie wskazują, że **bezpieczeństwo sanitarne ludności powiatu koneckiego stoi na dobrym poziomie**. Służby sanitarne obejmują działaniem różne dziedziny życia mieszkańców oraz współpracują z innymi jednostkami nadzorującymi. W wyniku działalności Państwowego Powiatowego Inspektora w Końskich wzrasta ponadto świadomość społeczeństwa odnośnie zagadnień sanitarno – epidemiologicznych. Działania nadzоровe prowadzone były równolegle z działaniami o charakterze profilaktyki inwestycyjnej oraz promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej.

